

Suối Đạo Thi Phẩm

*Ni Trưởng Thích Nữ Huỳnh Liên
Thích Nữ Hằng Liên tuyển chọn*

PHẦN II KHUYẾN TU

*Ngày đã cận cần tu gấp rút,
Giới giữ sao trong sạch như xưa.
Định-Tuệ không thiếu không thừa,
Lợi ích dân chúng dùng vừa khả năng.*

KHUYẾN TU

*Chen lán dầu ai giữa thị thành,
Riêng mình tự tại cõi vô tranh.
Sống mê sống búa cơn rừng rợn,
Biển khổ bèo trôi kiếp mông manh.
Rộn rịp giàu sang mây gheo gió,
Lững lơ quyền quý nước đeo cành.
Trăm năm luống tưởng gây cơ nghiệp,
Một phút đầu dè phui lợi danh.*

*

*Lợi danh câu như kiếp hôn trầm,
Tối mắt nên lòng hoá tối tâm.
Nung đốt thời sao không nóng bức,
Đầy xô hồ dễ khỏi vương lấm.
Rừng tham lộ xô ngàn cây bạc,
Biển vọng lò mờ một nước thâm.
Định trí nhìn ra hai nẻo bước:
Mê phạm – tỉnh Phật, tại nơi tâm.*

*

*Tâm tình cố gắng, hạnh cần chuyên,
Hữu chí sao sao cũng chí nguyện.
Mài sắt nên kim người dạ nhân,
Xuyên non thành lộ sáng gương kiên.
Dần dần hé cánh màn chơn giác,
Nhẹ nhẹ nâng then cửa định thiền.
Đuốc tuệ, hoa Đàm tuy khó gặp,
Trăm ngàn muôn kiếp một cơ duyên.*

*

*Cơ duyên nay gặp chớ buông rơi,
Mưa để thuyền trôi giữa biển đời.
Tinh tấn buông no trượng thuận gió,
Định thiền lái vững hướng nhắm nơi.
Bến mê nhẹ tách đưng lưu luyện,
Bờ giác liền sang mới thành thơi.
Hỏi đợi chờ chi lần lựa mãi?
Trăm năm trăm tuổi chuyện không rồi!*

*

Rồi vương từ phược vấn thê thàng,

Mảnh áo, ngôi nhà, thức uống ăn.
Dây cát lẳng nhằng đeo đẳng cội,
Tàn tre bận bịu chờ che nắng.
Trái bao cuộc thế bao tình tội,
Hễ lằm trò đời lằm nhỏ nắng.
Tha thiết lòng son xin nhẩn nhủ,
Hở môi còn ngại lạnh chơn răng.

*

Răn khuyên: đời khổ lắm thương ôi,
Sanh, chết, đau, già mãi thế trôi.
Duyên tục vẩn vương, vương chẳng dứt,
Nợ trần vay trả, trả không rồi.
Cổ xe giác ngộ rong ngàn dặm,
Giác mộng hoàng lương chín một nồi.
Kiếp sống ai hơn trăm tuổi thọ,
Xanh, vàng, đen, đỏ, chuyện xa xôi.

*

Xa xôi tạo hoá chẳng riêng lò,
Đạo đức thậm thâm gắng sức mò.
Không giận, không hờn, không khổ sở,
Chẳng ganh, chẳng ghét, chẳng phiền lo.
Tam bành xua đuổi tiêu tan hết,
Lục tặc ngăn ngừa tận tụy cho.
Giáo Pháp thực hành tuy vẫn khó,
Muốn theo Thầy, trước phải theo trò.

*

Trò đời, lẽ đạo tính sao đây?
Bề khổ đầy vơi cạn lại đây.
Hễ kiếp luân hồi không dứt khoát,
Thì cơ nghiệp báo cứ vẫn xoay.
Giác, mê hai nẻo tìm nơi thoát,
Nhơn, quả đôi đường chọn đất gầy.
Trí thức nhẩn nhe ai đó ta?
Mau chơn trời gót khỏi nơi này.

*

Này trong cửa Phật, cánh thanh kỳ,
Một nấc thang là một khoá thị.
Bằng đạo kê danh người thọ bát,
Số duyên ghi đức bực truyền y.
Tình thông giáo lý tâm vô ngại,
Lân mãn sanh loài lượng đại bi.
Bi ngạn hồi đầu lo tỵ giác,
Giác tha bỏ xứ khuyến tu trì.

*

Trì giới chi màng chuyện cạnh tranh,
Lãng lãng cõi tịnh cảnh riêng dành.
Xả thân cầu đạo lòng thơ thới,
Trục lợi tham danh kiếp mộng màng.
Đuốc tuệ rờ ràng soi diệu lý,
Nước dương mát mẽ gội quán sanh.
Hồi chuông cảnh tỉnh ngân ngân mãi,
Chen lẫn dầu ai giữa thị thành.

*

KHUYẾN NHẢN

Vào cửa Đạo làm người thiện tín
Phải học câu nhẩn nhẹn thuận hoà

Việc nò nhen thối mắc bỏ qua
Chỗ tranh cãi rầy rà nên tránh
Tu phải học căn ngôn căn hạnh
Đạo phải hành sửa tánh trau tâm
Kiếp chúng sanh đọa lạc luân trầm
Ai cũng có căn thâm gốc tội
Vi lẽ ấy ngày nay sửa đổi
Bước đường tu nhuần gọi Phật ân
Nước càn dương rười tấp lửa trần
Lòng nóng nảy thói sân đẹp bỏ
Phái phòng bị đối đầu cái khó
Người ý kia, ý nọ khác nhau
Dầu lâm cơn bình địa ba đào
Nhân! Ráng nhân! Sao sao cũng nhân!
Thử tưởng cảnh điên cuồng tức giận
Lửa đốt rừng nộ phân góm ghê
Lúc hung hăng cháy dậy bốn bề
Ai vào đó dám khoe khối nóng
Chỉ bằng sớm cắt mình bay bổng
Liệu không hoà chóng chóng lui chân
Khôi lo điều chắc oán mua hờn
Không ngại nổi gieo nhơn hái quả
Rủi gặp kẻ vu oan giá hoạ
Chuyện đặt điều độc phá thanh danh
Lời cam ngôn phân nói đảnh rành
Đèn công lý chiếu minh tỏ rõ
Rủi gặp kẻ ganh hiềm ghét ngó
Cứ lời kia, tiếng nọ chích châm
Câu mỹ từ giọng nói thâm trầm
Nét hoà diện quá tâm ái mẫn
Đừng lộ sắc oán hờn ghét giận
Cùng buông lời nộ phân cộc cằn
Chút nhân lòng được giải khó khăn
Câu niệm Phật vừa dẫn nóng nảy
Học phép nhẫn chẳng sanh oan trái
Giữ tâm không khỏi phải lụy phiền
Sống cõi đời thông thả bình yên
Hương nẻo đạo diệu huyền trực chỉ.

*

ON TÍN THÍ

Đầu tiên giải thoát mới lìa đời,
Khất thực trì bình thẹn lắm thôi.
Cắt bước hoá duyên chân bờ ngõ,
Ngửa tay thọ thí dạ bồi hồi.
Trái thân khắp xứ ăn vay chúng,
Ngại bụng từ đây mắc nợ người.
Lân lựa xuân qua, xuân trở lại,
Chịu ơn tín chủ biết bao rồi.

*

Chịu ơn tín chủ biết bao rồi,
Đêm nhớ ngày lo chẳng chút ngơi.
Mảnh áo phước điền mang trụ trụ,
Bát cơm huệ lộc quây vui vui.
Thuốc thang vật liệu thường dư dã,
Am cốt Chùa chiền lắm thành thời.
Công đức đầy tràn khôn xiết kể,

Nghĩ suy, suy nghĩ dạ bồi hồi.

*

Nghĩ suy, suy nghĩ dạ bồi hồi.

Tu quyết đèn công vện mới thôi.

Phát nguyện khăng khăng hằng giữ nguyện,

Độ đời canh cánh những thương đời.

Vay nên nhớ mãi vay thì trả,

Trà phải làm sao trả có lời.

Tạo Pháp luân xa chờ tín chủ,

Cùng nhau nương bước vượt trùng khơi.

*

THẬP LỤC HẠNH

Đi bước khoan thai

Đứng ngay thẳng hàng.

Ngồi đứng nghiêm trang

Nằm nghiêng thanh thản.

Nói lời pháp ngữ

Làm sự độ sanh.

An thức trai thanh

Mặc manh hoại sắc.

Thức tánh Thanh Văn

Ngủ tiên Duyên Giác

Sống hành Bồ Tát

Chết đạt Chơn Như.

Thần trau giới luật,

Tâm buộc định thiền

Trí chiếu tuệ viên

Tánh yên chơn tánh.

*

LỤC CĂN

Mắt chẳng nhìn quanh

Tai không nghe lóng

Mũi chẳng ngửi xăng

Miệng không nói không

Thân chẳng lảng xăng

Ý không vọng động.

*

THẬP THIÊN

Thường phải giữ tâm mình

Không được dâm, đạo, sát,

Không ý ngữ, vọng ngôn,

Không hai lưỡi, nói ác,

Chớ bôn xén, tham lam,

Đừng giận hờn gay gắt,

Trừ tà kiến mê si,

Ay là hạnh bồ thí.

*

NGŨ PHƯỚC

Kẻ không sát sanh

Được khương minh thọ mệnh.

Kẻ không trộm tham

Được giàu sang hưng thịnh.
Kẻ không tà dâm
Được người yêu kính.
Kẻ không vọng ngôn,
Được thêm nhiều uy tín.
Kẻ không say sưa,
Được sáng tâm tỏ tánh.

*

NĂM HẠNH THÍ

Thí thuốc được sống lâu
Thí thực thêm sức khoẻ
Thí y được hồng hào
Thí đèn thêm trí tuệ
Thí xe vui về sau
Người hành năm hạnh thí
Khỉ tải sanh cõi nào
Đều được phần vui vẻ
Dứt phiền não trần lao
Dứt dục tình ô uế
Đến thánh vực thanh cao
Diệu huyền không xiết kể.

*

PHÓNG SANH

Phật dạy tánh hiền lành
Thương yêu cả chúng sanh
Dầu là loài vật mọn
Cũng Phật tánh như mình.
Con tập lòng từ ái
Nay mua vật phóng sanh
Nguyện ơn trên Phật chứng
Con tạo chút nhơn lành.
Phước đức xin hồi hướng
Về cho cả chúng sanh
Nguyện cầu đời hết khổ
Dứt tuyệt nạn đao binh.
Sanh mạng này tồn tại
Do nhờ Pháp Phật linh
Vậy từ nay nguyện nhớ
Câu niệm Phật tu hành.

*

THÂN

Thân này chưa biết ra chi,
Của kia lại có chắc gì mà ham.
Bao nhiêu cho thoả lòng tham,
Càng sâu, càng đắm, càng làm, càng say.
Tiếc cho tháng rộng năm dài,
Chung quy hoang phí về tay đồng tiền.
Được thua, thua được, chuyển chuyển,
Há hề mới đó ưu phiền đâu đây.
Đem thân làm kẻ tội đây,
Cho bao vật chất nó cai trị mình.
Để tâm làm vật hy sinh,
Suốt đời theo lệnh dục tình kéo lôi.

Cái tham bao thữ cho rồi,
Cái không một phút tình hồi là xong.
Dã tràng xe cát biển Đông,
Vô tình lượn sóng cướp công nhọc nhằn.
Tuông đời ai biết cho chăng?
Như mây tan hiệp, như trăng khuyết tròn.
Đêm tàn, tim lụn, dầu mòn,
Cái đi mờ mịt, cái còn mong manh.
Chắc chi bọt nước đầu gành,
Chắc chi sương đọng trên cành ban mai.
Bọt kia làn gió nhẹ lay,
Sương kia ánh nắng chiếu ngay tan rồi.
Mênh mông trong khoảng đất trời,
Thần tạ biết gởi về nơi chốn nào?
Từ thần tay đất làm sao!
Gần xa mấy nẻo, thấp cao mấy tầng.
Đòn cân phước thương tội trừng,
Biết công hay nợ, biết mừng hay lo.
Thử theo công quá mà so,
Tội dồn muôn kiếp biết to thế nào!
Phước gom nghĩ được là bao?
Nếu đem trừ cần biết sao thiếu thừa.
Dặc dày kiếp cũ cần xưa,
Biết bao oan nợ mà chưa trả đền.
Tiền cừ hậu hận há quên,
Một bên đi trả, một bên đến đòi.
Lung tung trong cạm luân hồi,
Day qua, trở lại, biết đời nào ra.
Mấy ai suy kỹ nghĩ xa,
Ráo chân sấn bước cho qua khoảng này.
Chán chê mộng cảnh đoạ đây,
Đưa tay tri tuệ, tháo dây dục tình.
Đoạn trừ hoặc chướng vô minh,
Tâm chơn trở lại, tánh linh đem về.
Gieo lan hạt giống Bồ Đề,
Xanh tươi nhánh lá, sum xuê cội tàn.
Nước dương rưới khắp trần hoàn,
Diệt trừ phiền não, tiêu tan tội tình.
Gay chèo thuyền giác độ sanh,
Bén mẽ phút chốc, biến thành ao sen.

*

KHẨU

Trăm năm vật đổi người dời,
Một câu quý giá muôn đời còn ghi.
Mở lời trước cạn xét suy,
Rằng ta cất tiếng ịch chi chẳng là?
Bằng như lời ấy thốt ra,
Làm buồn kẻ khác thì ta xin đừng.
Nói chi mắng nhiếc tung bưng,
Miệng xây núi nghiệp biết chừng nào tan.
Nói chi chưởi rủa kêu vang,
Lưỡi đào hố nghiệp biết đàng nào lên.
Hoạ tai vì miệng mà nên,
Bịnh căn vì miệng mà truyền vào thân.
Ai ôi nghĩ lại kéo lằm,
Đóng bưng cửa miệng, chớ tầm quý ma.

Cũng thời tiếng nói thốt ra,
Của chư Phật thánh dụ hoà biết bao.
Là câu nói pháp thanh tao,
Đưa người giữa biển sóng xao lên bờ.
Pháp ngôn thật quý không ngờ,
Đương phạm hoá thánh một giờ đổi thay!
Học đòi theo đạo Như Lai,
Mượn lời chánh lý, trình bày pháp môn.
Ta nên cất tiếng ôn tồn,
Phá tan những giấc mộng hồn tối đen!
Miệng ta là cánh hoa sen,
Một khi hé nở, một phen thơm lừng!
Tiếng ta là gió mùa xuân,
Một cơn thổi nhẹ, muốn dân mát lòng!

*

Ý

Con người ý vọng gồm hai,
Khi mừng, khi giận, đổi thay không lường.
Vội vàng, khi ghét, khi thương,
Khi vui, vui ngất, khi buồn, buồn hiu.
Muốn ưa tạo sấm đủ điều,
Rồi khi chê chán bỏ liều như chơi.
Pháp nương tương đối không rời,
Pháp nương tương đối ý đời phát sanh.
Ngủ trần ngoài cảnh chung quanh,
Dưỡng nuôi vọng ý, trưởng thành tội duyên.
Thói đời càng nhiễm, càng quen,
Bụi đời càng đóng, càng đen tinh thần.
Nhiều năm chung lộn phong trần,
Chơn tâm còn giữ nguyên phần được đâu.
Chịu mang ảnh hưởng từ lâu,
Vọng căn thói đã ăn sâu lắm rồi.
Mới là phóng ý buông khơi,
Mới là bị ý cuốn lôi luân trầm.
Dắt đi theo nẻo lạc lăm,
Đọa chìm vào cõi tối tăm mịt mờ!
Nghiep nhơn, tội quả bao ngờ,
Biết đâu phương hướng bến bờ là đâu.
Lướt theo vọng ý mong cầu,
Đèo cao băng gót, biển sâu lao mình.
Ra vào ngưỡng cửa tứ sinh,
Sáu đường lui tới, muôn hình đổi thay.
Chết đi, sống lại, chuyển hoại,
Cũng vì vọng ý đổi thay không ngừng,
Lên cao, xuống thấp vô chừng,
Cũng vì vọng ý xoay vần không thôi.
Y năng chế ngự không rời,
Phục tùng rằm rắp, người người vâng theo.
Nguồn đời nước chảy thuận chiều,
Cảm thương bọt nổi riu riu xuôi dòng!
Mấy ai cưỡng ý nên lòng,
Vượt nguồn quuyến rũ, thoát vòng muốn ham.
Tịnh tâm, bớt nói, ngưng làm,
Tịnh tâm, nhập thánh siêu phạm từ đây.
Đừng lòng có chấp riêng tây,
Đừng lòng dung dưỡng, ý này, ý kia.

Ta, người, đừng tính phân chia,
Có, không, đừng tính đoạn lìa hai bên.
N như thường, n như vậy, n như nhiên,
N như n như, chẳng động, không thiên, không dời.
Sự duyên thì đạo khác đời,
Lý chơn, đời đạo không rời không xa.
Chấp không, chấp có bất hoà,
Đến khi vô chấp, mới là thuận nhau.
Sao sao thôi cũng là sao,
Sự chi cũng vậy, bề nào cũng xong.
Tâm không, vạn sự đều không,
Tâm chơn vạn pháp thấy đồng quy chơn.
Học đòi theo bậc triết nhơn,
Phải trừ tâm vọng, mới hườn bản nguyên.
Vọng tâm là ý tư riêng,
Thất tình lục dục một tên khác gì.
Thường nên kiểm soát hành vi,
Khi ăn, khi nói, lúc đi, lúc nằm.
Đừng cho vọng ý phóng tâm,
Phải nhờ giới luật buộc cầm khí khao.
Tuy không thấy ý chỗ nào,
Nhưng khi động tác ý xao ra ngoài.
Nếu ai thiên định thường hoài,
Ay là ý mã sa chân lạc đường.
Ngày ngày ra sức kiểm cương,
Giờ giờ, phút phút, tâm thường soi tâm.
On hoà, điềm đạm, trầm ngâm,
Vẽ đoan trang chính, nét dăm thắm nghiêm.
Mắt thường thanh tịnh quan chiêm,
Đừng hay nhìn liếc, kiểm tìm chi chi.
Ngó đường chánh, ngó nẻo đi,
Ngó vào tâm trí, kiên trì không lơ.
Tại thường thanh tịnh thành thoi,
Đừng hay nghe lóng những lời đơn sai.
Nghe thuyết pháp, nghe giảng báo,
Nghe vào tâm trí, hôm mai sửa mình.
Mũi thường thanh tịnh trong lành,
Đừng hay ngửi hít thơm tanh thể thường.
Người giới hương, người định hương,
Người vào tâm trí, hơi thường tinh anh.
Lưỡi thường thanh tịnh sạch lành,
Đừng hay nói dối, đừng tranh mỗi lần.
Nói pháp lý, giảng kinh văn,
Ném vào tâm trí, thức ăn tinh thần.
Thân thường thanh tịnh xúc trần,
Đừng hay ô nhiễm xúc căn đụng sờ.
Sờ diệu lý, nắm huyền cơ,
Sờ vào tâm trí, xem hờ kéo quên.
Ý thường thanh tịnh tự nhiên,
Đừng hay vọng tưởng, rồi ren mơ màng.
Tưởng bát chánh, tưởng tam không,
Tưởng vào tâm trí, tập trung điển lành.
Phàm trong sự thế tu hành,
Đừng buông cái ý tung hoành tự do.
Bước đầu học tập lần dò,
Ý xao, ý vọng, phải lo phục hàng.
Trước nhờ qui giới buộc ràng,
Sau nhờ thiên quán diệt tan ý xằng.

*Sống chung giáo hội hoà Tăng,
Không còn tự ý, mới nể thuận hoà.
Đừng làm trái ý người ta,
Đừng hay tự ý kiêu xa của mình.
Mới mong vui về an lành,
Mới mong Đông độ biến thành Tây Phương.*

*

Ý TỐT

*Ta nay ý thanh tao
Bị mắng chẳng hề nao
Phải quấy không bàn luận
Đạo đời chẳng khác nhau.
Tỏ lòng thì tỏ đạo
Không chậm cũng không mau
Người thế vọng che lấp
Bụi lòng phải kịp lau.
Ta nay ý thình thoang
Chẳng làm, nói tâm an
Thung dung thường tự tại
Qua lại chẳng gian nan
Thường giữ lòng vắng lặng
Năng xét tánh Kim cang
Thông thả hằng tỏ đạo
Sanh tử dễ nào can.
Ta nay ý thanh kỳ
Chẳng bận đời đối khi
Vinh hoa tưởng giả tạm
Khổ hạnh chí cao dài
Ta gặp người lặng lẽ
Người gọi ta ngu si
Ngoài lu, trong sáng rõ
Hạnh kin có ai hay.*

*

NHÂN

*Tục rằng no quá mắt ngon,
Và khi giận quá, mắt khôn thành khờ.
Lừa sân đôi mắt đã mờ,
Trắng đen phải quấy, bây giờ thấy đau.
Khôn phân nghĩa nặng tình sâu,
Khôn rành sự lý đuôi đầu làm sao.
Con tâm đã lánh đường nào,
Mà con ma giận nhập vào đồ thôi.
Đánh Nam, dẹp Bắc một hồi,
Múa men nào kẻ đất trời là chi.
Người sâu vật khóc lâm li,
Rõ ràng một cánh A Tỳ gớm ghê.
Đau lòng, xót mắt mọi bề,
Mà người gây thảm, chớ hề có hay.
Đừng xa trông thấy thương thay,
Lừa lòng bốc ngọn, ai tà chữa chuyên.
Một con nông giận con điên,
Rượu sân đốt ruột, lừa phiến cháy gan.
Hại lấy làm kẻ vô can,
Hoà tai một trận, khổ nạn biết bao.*

Gió lên ngon lúa càng cao,
Bao nhiêu sự nghiệp đổ nhào như chơi.
Phật xưa có dạy mấy lời,
Thừa rình công đức một đời trồng gieo.
Lúa sân nói dậy đốt thiêu,
Như chim mất cánh, như điều đứt dây.
Hỡi ai nghe mấy lời này,
Có nên tiếc đám rừng cây chẳng là.
Có nên đẹp lúa cho xa,
Có nên nhân nhục cho qua tháng ngày.
Có nên lấp mắt ngơ tai,
Có nên niệm Phật hoài hoài hay chăng?

*

GIỚI

Nhịn nhường là giới đầu tiên,
Kia chư Phật vẫn nhắc khuyên ta hoài.
Kẻ mong lia bỏ trần ai,
Mà còn phiền giận thật ngoài chữ tu.
Người lạnh mắt khác phạm phu,
Vượt qua vượt thẳm hồ sâu dễ dàng.
Kia Phật tánh thoát trần gian,
Cũng nhờ qua khỏi cơn đàng chông gai.
Giữ giới hạnh chớ làm sai,
Nói hành tậ đồ tránh hai tánh này.
Hằng gìn bốn nguyện đủ đầy,
Thích nơi thanh vắng am mây tu trì.
Xét dò kẻ khác làm chi,
Hạnh ta, ta giữ cho y mới là.
Cũng như lấy mật trong hoa,
Con ong có phá màu hoa bao giờ.
Cái tâm chớ để bơ phờ,
Phải dùng giới buộc, phải nhờ luật vầy.
Kết gom hạnh đức đủ đầy,
Nhiều nhưong phiền não từ đây xa lia.
Điều lành hãy gắng làm bìa,
Lành xa điều ác phân chia hai đường.
Để tâm trong sáng như gương,
Chẳng màng sự thế, chẳng vương bụi trần.
Hãy gìn lời nói là cần,
Giữ cho tâm ý lần lần thanh bai.
Chớ làm một việc đơn sai,
Là theo chánh đạo Như Lai lưu truyền.

*

GIỚI SÁT

Muôn loài nào khác chi ta
Cũng cần sanh sống lánh xa tai nạn
Có cha mẹ, có họ hàng
Kết bè sinh hoạt, hiệp đoàn tương thân
Ta đừng giết nó mà ăn
Cũng đừng bắt nó trói trần giam cầm
Bầy câu chước độc mưu ngầm
Làm cho chúng nó âm thầm đớn đau
Lạc bầy dón dất xôn xao
Lại e cái nạn thớt dao hầu gần

Mình có thân, nó cũng thân
Nuôi mình giết nó, nào cần công bằng
Lâm mình cảnh ấy khổ chăng?
Giả như có kẻ bất phăng chúng mình
Mẹ cha, cô bác thâm tình
Xót xa đã lắm, bất bình xiết bao
Ruột rà ai cắt chẳng đau
Tình thương ai dứt chẳng xao gan vàng
Nếu ta suy nghĩ kỹ càng
Tình này cảnh ấy, rõ ràng tương thân
Làm người là có lòng nhân
Hãy khơi tánh Phật lân lân sáng ra
Người cùng muôn vật một nhà
Ta là anh chị, chúng là đàn em
Khôn hơn ta phải xét xem
Trông nom giúp đỡ bấy em đại khờ
Lâm nạn khi chúng bơ vơ
Mau tay tiếp cứu chớ ngo mắt nhìn
Thấy ai giết thác sanh linh
Lấy lời khuyên giải, dụng tình can ngăn
Thú kia nó cũng là thân
Cũng xương, cũng thịt có phần như ta
Đánh đau chúng nó kêu ca
Tiếng rên đứt ruột, tiếng la xé lòng
Tánh linh người vật cũng đồng
Xuống tay bạo nữ, cầm lòng sao đang
Thân ta thì muốn cho an
Mà thân của chúng lại toan xéo dày
Lòng ta muốn tránh nạn tai
Sao cùng kẻ yếu ra oai dữ dằn
Nếu ta biết lẽ công bằng
Biết cân tội phước, biết căn luân hồi
Chớ nên giết nó đành rồi
Cũng đừng hành hạ tô lời dễ khinh
Chớ cho chúng khổ vì mình
Mở lòng thương xót tâm hình hài kia
Đừng làm chúng nó chia lìa
Con này xa mẹ, vợ kia cách chồng
Đừng bày cắt cỏ mổ lông
Việc làm cũng phải dự phòng về sau
Dây oan ai lại buộc vào
Kiếp này gây nợ, kiếp nào trả xong
Muốn cho mình được thong dong
Đừng làm kẻ khác khổ lòng mà chi
Chớ vì một chút mê si
Mà bạo oan trái kéo tri cuộn lôi
Muốn ra khỏi biển luân hồi
Quá kia phải hái, cho rồi đừng gieo
Đừng chon là bóng chẳng theo
Nhơn tay thì nghiệp chẳng đeo bên mình
Ai ơi hãy khá giữ gìn!

*

HUỆ

Trí thần sáng chiếu thế gian,
Trừ tiêu tiếng khổ phá tan bóng mờ.
Sống mê đã vượt khỏi bờ,

Soi ra ngũ uẩn một giờ thành không.
Tai ương nạn khổ thoát vòng,
Nơi đây cái sắc, cái không khác gì.
Sắc không, không sắc đó chi,
Chịu ưa, tưởng nhớ, hành vi, thất tình.
Thầy đều một thứ như in,
"Uẩn" từ "không" đến, không sanh uẩn về.
Đây là các pháp chấp nê,
Vốn không có tướng nào hề diệt sanh.
Chẳng dơ, chẳng sạch khó rành,
Chẳng thêm, chẳng bớt, thôi thành hư không.
Vậy nên cái sắc bóng lông,
Thọ, tưởng, hành, thức cũng đồng thể ni.
Mắt, tai, mũi, lưỡi có chi,
Tịnh chung thân, ý cũng y một chiều.
Sắc, thính, hương, vị mỹ kiêu,
Kể luôn xúc pháp cũng đều không ngại,
Sự nhìn của mắt chết trơ,
Sự nghe, sự ngửi, lặng lẽ giác quan.
Lưỡi này sự nếm khô khan,
Thân này xúc động sá màng chi chi.
Ý kia đã dứt nghĩ suy,
Bao nhiêu cái thức chung qui chẳng còn.
Vô minh đâu có sinh tồn,
Vô minh cũng chẳng hao mòn mất đi.
Cái già cái chết thấy chi,
Pháp nào tận diệt ai bi chết già.
Bốn đề thanh diệu bao la,
Khổ, tập, diệt, đạo cũng xa mấy vòng.
Đến đây cái trí không không,
Có chi là đắc, mà trông cho thành.
Bờ không có đặc riêng mình,
Thế nên, Bồ Tát tận tình không giận.
Nương theo trí tuệ vô ngân,
Không còn sợ hãi bản khoản cảnh đời.
Đào điền mộng tưởng xa vời,
Không còn ưa thích nghĩ ngợi Niết Bàn.
Ba đời chư Phật khắp tàng,
Nương thuyền trí tuệ mà sang bến bờ.
Quả linh hiển đặc kịp giờ,
Chánh đẳng, chánh giác tôn thờ không trên.
Cho hay trí tuệ tăng nền,
Ai mà thấu nhập trở nên pháp thân.
Oai to lực rộng vô ngần,
Phép nào cao cả, dám can phép này.
Năng trừ các thứ nạn tai,
Rõ ràng chơn thật chẳng sai ngoa lời.
Bến bờ trí tuệ lộng khơi,
Buông ra muện trượng, gom thời một câu.
Độ đi, độ khắp đầu đầu,
Độ cho giác ngộ chóng mau viên thành.

*

Vật chi nếu có tướng hình
Thấy đều hư mộng vọng hình bóng lông,
Bằng xem tướng có là không
Nhận ra đức Phật khắp trong cảnh tình.

*

Nếu ai chấp có biết mình

Biết người cùng biết chúng sanh kia là
Lại thêm mạng số biết tà
Phải đầu Bồ Tát vượt qua lưới màn
Nếu xem Phật ở tướng xinh
Lại nghe Phật ở âm thanh dịu dàng
Thì ra kẻ ấy lạc đường
N như Lai chọn tánh có tàng chi chi.

*

Những là các pháp hữu vi
Giống như mộng ảo khác gì huyễn trôi
Tựa hồ bọt nước giòng khơi
Mảnh hình ảnh giả chút hơi sương tàn
Thoáng qua chớp nhoáng lệ làng
Phải nên soi sáng hiệp tan đó là.

*

Cái tâm đã biết vừa qua
Vốn thành quả khứ chạy xa lạc loài
Cái tâm vừa biết đương nay
Thì tên hiện tại nào ai thấy nào
Cái tâm chưa biết về sau
Vị lai chẳng có ước ao chi mà.

*

BÓN NGHIỆP MIỆNG

Mở lời trước cạn xét suy
Bốn điều rắn cảm, lòng ghi tạc lòng
Một là chuyện có nói không
Chuyện không nói có, tình trong gat người
Hoặc khi giấu lỗi, tráo lời
Hoặc vì tức giận, tiếng vui, tiếng dầy
Hai là dặt gió, thêu mây
Rót lời đường mật vào tai ngọt lòng
Vẽ duyên, chuyện lạt ra nồng
Xui người làm lỡ, xui lòng đảo điên
Ba là dâm thọc hai bên
Vui đâu chúc đó, khiến nên rầy rà
Vắng người, chuyện xấu đem ra
Có người, kể nỗi tình xa nghĩa gần
Bốn là buông tiếng ác nhân
Mở lời nguyên rửa thánh thần chẳng kiêng
Trong tâm chứa nghiệp chẳng hiền
Mở môi tung nã, rải phiến chung quanh.

*

KHUYẾN CON

Lên đường hành đạo độ sanh
Những mong phước đức để dành cho con
Tâm thân chùng đã gây mòn
Cõi lòng thêm nổi héo von khổ sầu!
Đêm năm lụy nhỏ thấm bầu
Vắt tay nghĩ chuyện cơ cầu mà đau
Ai xui con trẻ bước vào
Nẻo đường tâm tối biết bao tội tình
Châu trần sao chẳng phân minh
Đang tay dứt mối tơ màn của ai
Con ơi hãy nghĩ rộng dài

Luân hồi quá báo xưa nay nhiệm mầu
Đường trần thăm thẳm về lâu
Đau thương có những nhịp cầu éo le.
Liệu con giữ được trọn bề
Khỏi điều đôi mặn thay lẽ chẳng là?
Thế thường thói tục người ta
Khen chê hay nhắc ông bà tổ tông
Huống chi phá đạo vợ chồng
Gieo mầm ác cảm từ trong tới ngoài
Dây rối tiếng xấu vang tai
Mẹ cha mặt dạn mày dầy được chăng?
Giả như câu chuyện bát bưng
Con người thất thế hung hãn oán thù
Lạ gì những kẻ bị phụ
Quyết đem giọt máu mà bù tấm duyên
Vì con vương nghiệp chẳng hiền
Chút công thập ngoạt tam niên thôi rồi
Đau lòng mẹ lắm con ôi!
Rồi đây mẹ mới đứng ngồi sao an
Thân trai quý giá muôn vàng
Đem dùng phải chỗ mới ngoan hơn người
Sống sao kiếp sống tuyệt vời
Chết sao kiếp chết muôn đời lưu danh
Làm chi mạng lầy tội tình
Làm chi để tiếng chẳng lành về sau
Khuyên con sớm khuya hồi đầu
Ôm o ùng để mẹ sầu vì con
Mấy năm công quả siêng bền
Nhọc nhằn lắm nỗi sắt son một lòng
Việc làm mẹ những ước mong
Vườn cây phước đức mẹ trông cho con
Con nên tưới nước giữ còn
Con đừng bỏ phế héo von mẹ phiền.

*

VĂN VỚI ĐẠO

Văn có đạo cội bền cây tốt
Đạo nương văn ý tốt lý mầu
Lá cành sâu uất bền lâu
Văn chương đạo đức cùng nhau độ đời
Học thông thái văn tài giáo lý
Tu miệt mài xả kỷ lợi tha
Pháp mầu truyền lại ban ra
Thậm thâm vi diệu sâu xa nhiệm mầu
Pháp thâm diệu văn từ thâm diệu
Văn phi thường pháp hiệu phi thường
Văn truyền Pháp hiển hoàng dương
Văn phò lấy đạo một đường dung thông
Đạo phải từ tâm lòng chơn vọng
Đạo há đâu khinh trọng ngoài môi
Bao la thăm thẳm đất trời
Li ti hạt bụi không ngoài pháp duyên
Người một đáng khôn thiêng giác ngộ
Trí vô song tỏ rõ cội nguồn
Suy ra làm đạo nghiệm thường
Chứa vô lấy đức tình thương rạng ngời
Văn tự đó ra lời sáng vẻ

Hành từ đây gương để soi chung
On hoà thanh tịnh khoan dung
Phong quang phẩm chất thầy đồng tư vấn
Đạo hiền đạt hoá dân lập giáo
Văn lưu truyền phương cáo danh ngôn
Cảm thông thấm thía tâm hồn
Điểm trang cây cỏ nước non thanh bình
Kê không đạo ham danh háo vọng
Văn tập nghề bụng trống lòng kiêu
Hươi tay, xoay bút, múa riu
Ngựa nghiêng đao đức, ngựa xiêu luân thường
Dao hai mép hai đường sử dụng
Lợi vô biên hại cũng vô cùng
Gươm lâm một mạng là xong
Văn lâm thế hệ nằm trong hiểm nghèo
Đạo đức lớn cao siêu phẩm cách
Tư tưởng hay văn mạch dồi dào
Nghĩa sáu điển rõ ý cao
Văn hằng lập nghiệp đạo mẫu tạo duyên.

*

CÚNG CHÙA KHÔNG CẦU PHƯỚC

(Ghi theo ý của đạo hữu Thiện Minh)
Con cúng Chùa không mong phước đức
Mà chỉ mong tiêu diệt tội duyên
Tham lam nhiều kiếp vô biên
Cầu xin hành phạt cho yên tác lòng.

*

Con cúng Chùa không mong tài lợi
Mà chỉ mong sửa đổi bản tâm
Hận sân nhiều kiếp lỗi lầm
Cầu xin sám hối, ăn năn thật lòng.

*

Con cúng Chùa không mong mạnh khoẻ
Mà chỉ mong trí huệ phát sanh
Si mê nhiều kiếp vô minh
Cầu xin gội rửa cho thanh tâm lòng

*

TỨ Y PHÁP

ĂN

Thức chay lạt mỗi ngày một bữa
Tạm nuôi thân, chẳng lựa dở ngon
Lòng tham thói nhiễm không còn
Siêng lo khát thực, giữ tròn Pháp Y

MẶC

Y bả nạp trọn đời một tấm
Tạm che thân, chẳng sắm phủ phê
Ham xinh muốn tốt không hề
Cà Sa áo rách, giữ lễ Pháp Y

Ở

Nơi am cốc, chỉ dùng tranh lá
Tạm ẩn thân, chẳng quâ về vờ
Nhà tranh vách lá thành nơi
Lìa xa thị tứ, giữ hoài Pháp Y

BỊNH

*Con đau bệnh không tìm thuốc uống
Tạm gìn thân, chẳng muốn nâng niu
Không dư, không chứa để nhiều
Tự người hộ sóc, giữ điều Pháp Y.*

*

MÀNH ĐẤT PHƯỚC DUYÊN

*Mảnh đất nhỏ kết nhiều duyên phước
Bóng Tăng Sư lần lượt tới lui
Cảm thương hoàn cảnh ngậm ngùi
An cần tiếp đãi cho vui hạnh thiện
Nèo thể sự trăm phiền ngàn tui
Cuộc sống còn nhiều rủi, ít may
Tiêu hao tháng rộng năm dài
Nhọc nhằn vì của, của hay đổi đời
Sao bằng cảnh thành thời yên tịnh
Để cho người sửa tánh trau tâm
Hành trang diệu Pháp thâm thâm
Lên đường độ khách mê lầm tình tu
Tự giác rồi công phu độ chúng
Khó nhọc trừ nghiệp chướng tiêu tan
Thung dung tự tại Niết Bàn
Phước duyên gặp đạo được mang thân người.*

*

TỨ PHÁP

*Ăn dùng đạm bạc sống qua ngày
Những sợ của đời kiếp tạo vay
Vật quý môn ngon càng ngại dạ
Thường e đức kém đối công dày
Mặc tạm vải bố miễn kín thân
Một lòng gắng giữ đạo thanh bản
Bộ vừa ướm rách lo chằm vá
Y lớp nâu sòng hạnh triết nhân
Ở chỗ am thanh mới tịnh yên
Nơi xa vật chất dễ tu hiền
Cảnh thiên nhiên hợp nhiều sương nắng
Vắng vẻ ngày đêm mãi định thiền
Bệnh căn là món nghiệp vương mạng
Chẳng dám để dành những thuốc thang
Sợ phạm luật điều thêm nghiệp nặng
Chỉ bằng lấy lắt nếu đau xoàng
Con quyết tu trì thấu lý chân
Nguyện tâm chẳng bợn chút hồng trần
Trung can một tâm gương trong sáng
Thành kính Tổ Thầy vẹn nghĩa ân
An thâm đạo cả dám sai lầm
Nghĩa trọng đức dày chỗ cậy trông
Đền trả cách nào cho vẹn vẻ
Đáp bằng phương pháp rỗng ra công
Công cán bao nhiêu chẳng sánh bằng
Đức kia trời biển rộng giảng giảng
Tôn thờ đời kiếp không đền đủ
Sư hoá độ trò mặc áo Tăng.*

*

BỔ THÍ

Ở đời muôn vật của chung
Kiếp sống trăm năm cõi tạm
Trí khôn ngoan sử dụng huyễn tài
Lòng non đức rải gieo thiện cảm
Thương người thất vận sa cơ
Thương người lỡ chân trái bước
Thương người chạy tảo lo tân
Thương người thiếu sậu huyệt trước
Thương người ôm đất trẻ thơ
Thương người già nua tuổi tác
Thương người quan quã cô đơn
Thường người làm than đối khát
Thương người như thể thương thân
Giúp người mưa hễ tiếc bạc
Thấy nghèo, gấp ngắt, mau ra tay cứu giúp
chớ nề kẻ lạ người quen!
Tối lửa tắt đèn, đừng ngoảnh mặt làm thinh
như thể lòng đen dạ bạc
Việc làm bỏ đức
như trồng cây duyên phước
hái quả gieo nhân;
Tiếng nói thi ân
như rải giọt cam lồ
người no mình mát.

Nhưng phải nhớ câu:
Cách cho hơn của đem cho,
Lòng tốt hơn là vật tốt
Chớ ý mình sẵn của vãi tung
giọng e, giọng ánh,
thị người như rom rác dảng dơ;
Phải thương kẻ giữa tay thợ lành,
bước thấp bước cao,
hổ mặt thể cỏ hoa ủ dột.
Khôn ngoan ý tứ, hiền dụ mắt nhìn
Khéo việc làm, êm dềm lời thố
Kiếp phù du sống tạm
bạn đồng hành khi xúm xít đỡ nâng
Của tạo hoá hưởng chung
vật chút đỉnh gọi cùng nhau chia xớt.
Xì nghĩa không mong người đáp nghĩa
mới rằng tròn trịa lòng non
Ra ơn chẳng nhớ chuyện thi ơn
ây thật rõ ràng đức tốt.

Vậy cho nên:
Xót cảnh ngắt nghèo
Ra tay bố thí
Của mọn lòng giàu
Vật hèn người quý.
Người vì món phi nghĩa, ở đời mất nghĩa,
chính thiệt đồng tiền!
Ta dụng của không bền, chuộc đạo hằng bền,
mới là người trí.
Đức hy sinh gọt giữa trần tâm
Chút gắng gô học tâm chơn lý.

*

LỖI BƯỚC

*Kẻ quáng manh đi đến núi vàng
Biết bao công trình gian nan
Nhưng nó ngỡ lạc đàng
Trở bước vội vàng
Bạn nó can
Này khoan
Vàng,
Nó chẳng tin quây lại thể gian
Cách xa gió núi trắng ngàn
Người đồng bằng hỏi han
Nó những phàn nàn
Chẳng có vàng
Vô doan
Than!*

*

NGUYỆN VỀ CỘI PHẬT

*Con xin lạy đấng Đại Hùng
Đức Ngài giải thoát khỏi vòng trầm duyên
Cảnh đời con sống đảo điên
Đau thương lắm nỗi, ưu phiền xiết bao
Áo trần con lỡ mặc vào
Nợ trần con biết ngày nào cỗi ra!
Cũng như đứa trẻ lia nhà
Lạc loài càng bước, càng xa, xa vơi
Bơ vơ trên quãng đường đời
Kìa là hang vắng, nợ thời rừng hoang
Thập thò mãnh hổ ác lang
Trí con khủng khiếp, kinh hoàng khóc la!
Chập chờn bóng quỷ hình ma
Tâm con hỏi hộp thiết tha nguyện cầu
Rừng đời càng bước vào sâu
Là càng rừng rợn lo âu phập phồng
Yếu thơ trước cánh hải hùng
Nhỏ nhen con thấy lạnh lùng thân côi!
Đường về nhà đạo xa xôi
Đường theo cuộc thế, ối thôi đoạn trường!
Sấn vào trong cõi bi thương
Trăm ngàn nỗi thảm vấn vương bên mình
Chung quanh đây những khổ hình
Chẳng hay con mắc tội tình chi đây!
Ngán cho số kiếp đoạ đày
Tủi cho thân phận lạc loài éo le
Bàng hoàng giữa chốn rừng mê
Không ai giùm chỉ đường về cho con!
Ngây thơ trí nhớ đâu còn
Lại thêm nạn chướng giết mòn tánh linh
Đồng thời nhiều kẻ chung quanh
Rủ con vào nghiệp chướng sanh luân hồi
Dây oan khi đã cột rồi
Tên ghi, hôn gởi thì thôi còn gì!
Giác mơ nhiều kiếp li bì
Càng quanh lộn mãi, càng si mê hoài
Màng lo xây đắp mộng dài*

Ở nơi huyệt cảnh dặc dài thời gian
Niên hoa mấy độ nở tàn
Chu nhon khuất bóng trong màn vô minh
Cõi trần kiếp kiếp lụy mình
Dây thương vẫn vít, lưới tình bủa giăng
Ao quần vật chất trôi trần
Cửa nhà nhất phật miếng ăn hành hà
Con đau háp hối rên la
Hung thần ác quỷ cõi ma hoành hành
Mảnh thân khổ sống cam đành
Lại thêm khổ chết giết mình chia phui
Lòng con lương những ngậm ngùi
Trót đem linh tánh nhuộm mùi trần gian
Thân này đã lỡ vương mang
Khổ này mới phải trăm ngàn tai ương
Nào nề với cảnh đau thương
Lắm khi con muốn tìm đường thoát thân
Than ôi! Dính chặt lưới trần
Để gì thoả gỡ một lần cho ra!
Nghiệp duyên chẳng chịu buông tha
Sức con yếu kém khó qua phép đời
Kiếp trần biển khổ chơi vơi
Con đang trôi hụp đuối hơi vẫy vùng
Cúi xin lạy đấng Đại Hùng
Đức Ngài giải thoát khỏi vòng trần duyên
Tì bi vô lượng, vô biên,
Cứu con thoát chốn oan khiên đoạ dày
Cúi xin dành lễ đức Ngài!

-ooOoo-

[Đầu trang](#) | [Mục lục](#) | [01](#) | [02](#) | [03](#) | [04](#)

Chân thành cảm ơn Sư cô Vân Liên đã gửi tặng bản vi tính (Bình Anson, 03-2005)

[\[Trở về trang Thư Mục\]](#)

last updated: 29-03-2005